

Valtakunnallisen etnisten suhteiden neuvottelukunnan ETNO kokous 11

Päivämäärä: Torstaina 21.9.2023 kello 09.30-12.00

Paikka: Hybridikokous, Oikeusministeriö, Etelä-Esplanadi 10, kh. Julkisuus + TEAMS

Läsnä:

- Pekka Timonen (pj), OM
- Peter Kariuki (pääsihteeri), OM
- Nina Suorsa (sihteeri), OM
- Laura Salmi (sihteeri), OM
- Niklas Wilhelmsson, OM
- Katriina Nousiainen, OM
- Henna Leppämäki, STM
- Varpu Taarna, TEM
- Anna Bruun, TEM
- Anna Kokko, UM
- Maija Lummepero, OKM
- Kristina Stenman, Yhdenvertaisuusvaltuutettu
- Adan Mohamed, Etelä-Suomen Etno
- Ari Pitkänen, Pohjanmaan Etno
- Elena Chiksoeva, Itä-Suomen Etno
- Vilppu Palmberg, Länsi-Suomen Etno
- Muhis Azizi, Länsi-Suomen Etno
- Nafisa Yeasmin, Lapin Etno
- Diana Seppä, Pohjois-Suomen Etno
- Emmanuel Sibomana, Pirkanmaan ja Keski-Suomen Etno
- Kristiina Kokko, Kokoomuksen eduskuntaryhmä
- Laura Jokela, Perussuomalaisten eduskuntaryhmä
- Inka Hopsu, Vihreä eduskuntaryhmä
- Petri Öhman, Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö SVK ry
- Meri Kianto, Pakolaisuorten Tuki ry
- Katri Kuusikallio, USKOT foorumi ry
- Veronica Herzberg, Föreningen Luckan ry
- Johanna Matikainen, SPR ry
- Heikki Parviainen, Miessakit ry
- Elina Helmanen, Familia ry
- Maria Salenius, Suomen Kuntaliitto
- Bentaleb Mourad, FIMU ry
- Jaana Tapalinen, ELY
- Eve Kyntäjä, SAK
- Abdirahim Hussein, Moniheli ry
- Järvi Lipasti, Tuglas-seura ry

PÖYTÄKIRJA:

1. Kokouksen avaus

ETNO:n puheenjohtaja, kansliapäällikkö Pekka Timonen avasi kokouksen klo 9.33.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihde

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/etnoetno

3. ETNO:n valtakunnallinen kokous 10 (20.6.2023) pöytäkirja

Tarkistettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Hallituksen ohjelma ja sen toimeenpano

Keskusteltiin hallituksen esittämistä tavoitteista ja miten kyseiset tavoitteet heijastuvat ETNO:n toimikauden teemoihin. Kuultiin vastuuministeriöiden alustavista suunnitelmista hallitusohjelman toimeenpanemiseen ja hallitusohjelman vaikutuksesta ETNO:n toimikauden toimintaan. Esitysten jälkeen kuultiin muiden jäsenten näkemyksiä ja kysymyksiä aiheesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, Esittelijänä Anna Bruun

Bruun esitteli kotoutumisen hallitusohjelmakirjauksia sekä valtion kotoutumisohjelmaa. Kotoutumiseen liittyvistä asioista vastaa sisäministeri Mari Rantanen. Työministeri Arto Satonen vastaa kotoutumisesta työllisyyspalveluina. Kotoutumiskoordinaatiota hoidetaan työ- ja elinkeinoministeriössä. Laskennallisen korvauksen korvausaikaa tullaan lyhentämään. Maahanmuuttajanaisten palveluihin ollaan saamassa lisää rahaa n. 5 miljoonaa euroa ja rahat tullaan myöntämään kunnille sekä hyvinvointialueille. Näillä varoilla voidaan järjestää esimerkiksi koulutusta sekä varhaiskasvatusta.

Bruun toi esille, että tulkkauksekustannuksia on mahdollista alkaa periä takaisin, mikäli tulkin varannut henkilö jättää esimerkiksi saapumatta tapaamiseen, jonka hoitamista varten tulkki on hänelle hankittu. Hallitusohjelmaan on kirjattu, että kotoutumiskoulutuksia tullaan uudistamaan. Näistä on tulossa ehdotus eduskunnalle vuonna 2025. Voimaantulo tapahtunee vuonna 2027. Myös kotoutumisen velvoittavuutta sekä kannustavuutta pyritään lisäämään. Tarkoituksena on pyrkiä lisäämään maahanmuuttajien, mukaan lukien ukrainalaisten työelämään osallistumista. Työtä tähän liittyen ei ole vielä konkreettisesti aloitettu, mutta työ- ja elinkeinoministeriö tulee tekemään yhteistyötä sisäministeriön kanssa ja tarkoituksena on pohtia sitä, mitä toimenpiteitä työllistämisen eteen voidaan tehdä.

Työn alla on myös valtion kotoutumisohjelma vuosille 2024-2027, joka sisältää hallitusohjelmaan sisältyvät kotoutumista koskevat kirjaukset sekä kotoutumisen

Käyntiosoite
Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite
Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin
029 515 0191
0295 150 130

Vaihe
029 515 001

www.oikeusministerio.fi
Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno
Facebook: facebook.com/
...istat...

yleiset tavoitteet. Tähän liittyen ollaan järjestämässä sidosryhmätilaisuutta ETNO:n kanssa 7.11., sillä vuoropuhelua ja konkretiaa tarvitaan. Työvoiman maahanmuuton osalta Talent Boostin toimeenpano jatkuu. Erityisinä painopisteinä ovat työvoimapula-alat, korkeasti koulutetut, sote-ala, vientiteollisuus ja kausityöntekijät. Työntekijän lupaehdot ja jälkivalvonta tulevat kiristymään. Myös työvoiman hyväksikäytön ehkäisyyn tehdään vahvoja panostuksia.

Kommenteissa ja keskustelussa nousi esille, että erityisesti nuoret ovat huolissaan siitä, että heistä on sellainen käsitys, että he eivät halua tehdä töitä. Tällaisesta halutaan ja pyritään pääsemään eroon.

Sisäministeriö, Esittelijänä Peter Kariuki, sillä sisäministeriön edustajaa ei ollut kokouksessa paikalla

Kariuki kertoi, että ETNO:n teema 1:n mukaisen onnistuneen kotoutumisen osalta tullaan lisäämään yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden edustajajärjestelmä uudistetaan ja edustajan roolia lapsen edun valvojana selkiytetään. Tämän hankkeen osalta asetus tapahtuu keväällä 2024. Hanke toteutetaan yhteistyössä TEM:n ja STM:n kanssa.

Sisäministeriön pöydällä on myös rajamenettelyn käyttöönotto ja nopeutetun menettelyn laajentaminen menettelydirektiivin sallimissa rajoissa, johon liittyen hallituksen esitys on tulossa keväällä 2024. Vastaanottorahan pienentämisen osalta hallituksen esitys suunnitteilla myös keväälle 2024. Näiden lisäksi myös kansainvälisen suojelun muuttaminen väliaikaiseksi (HE kevät 2024), oleskelulupajärjestelmän osalta maahantulosäännösten kiertäminen, henkilöllisyyden todentaminen, kaistanvaihto (HE kevät 2024), kansalaisuuslain uudistaminen, 1. vaihe (HE kevät 2024), säilöönottomahdollisuuksien lisääminen, säilöönottoajan pidentäminen ja maahantulokieltosäännösten uudistaminen (hanketta ollaan asettamassa, HE syyskuu 2024). Joulukuun kokouksessa hankkeiden etenemisestä tullaan kertomaan lisää.

Oikeusministeriö, Esittelijänä Niklas Wilhelmsson

Merkittävimpinä ETNO:n toimikauden teemoihin heijastuvina hallitusohjelmahankkeina nähdään muun muassa demokraatiohjelma,

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihe

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/
...

Nuorisotyön osalta tärkeitä teemoja ovat nuorten syrjäytymisen ehkäisy sekä hyvinvointivajeen ja mielenterveyden ongelmien paikkaaminen. Myös nuorten osallisuutta sekä vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan. Tässä OKM tekee yhteistyötä OM:n kanssa. Loppuun Lummepuro mainitsi, että myös Suomi liikkeelle –ohjelman toimeenpanoa ollaan käynnistämässä ja määrärahoja on varattu budjettiriihen mukaan. Et ole yksin –palvelu on laajenemassa myös nuoriso- ja kulttuuritoimintaan.

Keskustelussa ja kommenteissa pohdittiin, miten kaikki lapset voisivat esimerkiksi erilaisista oppimisen tasoista huolimatta tuntea itsensä arvokkaiksi ja kokea onnistumisen kokemuksia. Kaikki lapset eivät opi samaan tahtiin ja itsensä arvokkaaksi kokeminen on yksi oppimisen edellytyksistä. Pohdittiin myös, miten opettajakunnille tai esimerkiksi koulun nuorisotyöntekijöille saataisiin työvälineitä tätä edistämään.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, Esittelijänä Henna Leppämäki

Leppämäki kertoi, että STM:n hankkeet käsittelevät tällä hetkellä erityisesti sosiaaliturvaa sekä kotoutumistukea. Myös kotihoidontuen Norjan malliin siirtymistä selvitetään. Tällä mallilla tavoiteltaisiin erityisesti sitä, että varhaiskasvatukseen saataisiin enemmän maahanmuuttajalapsia. Uuden kotoutumislain myötä kuntien toimia siirtyy hyvinvointialueiden hoidettavaksi. Yksi tällainen toimi on esimerkiksi sosiaalihuolto.

Vastaanottolain kokonaisuudistus on tällä hetkellä merkittävä hanke STM:ssä. Lisäksi hyvinvointialueiden rakenteen uudistamisen myötä ollaan nyt kehittämässä sisältöjä sekä lainsäädäntöuudistuksia, joista yhtenä mainittavana on esimerkiksi terveydenhuoltolain uudistus. Myös tasa-arvo-ohjelman valmistelu on aloitettu. Tärkeitä teemoja tasa-arvo ohjelmassa ovat muun muassa sukupuolten tasa-arvo sekä poikien ja miesten tasa-arvon parantaminen. Tähän liittyen tullaan kuulemaan sidosryhmiä.

Keskustelussa ja kommenteissa nousi esille viestinnän sekä tiedon välittämisen tärkeys. Abdirahim Hussein Moniheli ry:stä esitti huolensa vieraskielisten kohderyhmien tavoittamisesta. Hän korosti ihmisten informoinnin edellyttävän rehellisyyttä ja sitä, että viestit viedään ajoissa ja konkreettisesti perille kohderyhmille. Mikäli maahanmuuttajia halutaan osallistaa, informointi on kaikkein

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihde

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/
...istat...

tärkeintä. Tiedon välitystä ei saa jättää liian myöhälle, vaan se on tehtävä ajoissa. Lisäksi Hussein kysyi, miten tärkeitä asioita ja tietoa saataisiin vielä enemmän ja selkeämmin kerrottua kohderyhmälle eli vieraskieliselle väestölle. Hän lisäsi, että tällä hetkellä on liikkeellä paljon misinformaatiota sekä disinformaatiota. STM:n Henna Leppämäki vastasi, että tässä vaiheessa hankkeista on hyvin hankalaa tuottaa vielä minkäänlaista kirjattua tietoa, sillä valmistelu ei ole päässyt vielä alkamaan. Leppämäki totesi ymmärtävänsä haavoittuvien ryhmien huolen, mutta painotti, että ennen kuin tiedetään valmistelun poliittisia linjoja, on tietoa vaikeaa tuottaa. Lisäksi huomautettiin, että sidosryhmätilaisuuksia ETNON kanssa on tulossa (7.11.).

Vihreän eduskuntaryhmän edustaja Inka Hopsu esitti huolensa siitä, miten kotiäidit saadaan integroitumaan yhteiskuntaan. Yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman totesi, että on tärkeää huomioida hallitusohjelman kiristykset. Lisäksi hän pohti, ketkä ovat niin sanotusti toivottuja maahanmuuttajia ja ketkä eivät. Stenman esitti myös toiveensa siitä, että ministeriöissä tehtäisiin huolellista perus- ja ihmisoikeusarviointia ja pohdintaa.

Ulkoministeriö, Esittelijänä Anna Kokko

Kokko totesi, että ulkoministeriössä jatketaan toimintaa yhdenvertaisuustiedonannon mukaisesti Suomen pitkäaikaisella linjalla. Ihmisoikeudet ovat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan perustana. Kokko kertoi, että erityishuomiona oli tehty se, että hallitusohjelma ei sisällä kovin montaa mainintaa ihmisoikeuksista.

4.b. Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Kuultiin ja keskusteltiin toimeenpano-ohjelman valmistelusta ja sen mahdollisista vaikutuksista ETNOon ja alue-ETNOjen työhön.

Esittelijänä Katriina Nousiainen, Oikeusministeriö

Hallitus julkaisi 31.8.2023 [tiedonannon](#) yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden lisäämiseksi. Tiedonannossa hallitus on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihde

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/
...istat...

syrjimättömyyttä sekä tekemään työtä rasismien vähentämiseksi. Tiedonannossa todetaan mm. että Etnisten suhteiden neuvottelukunnan (ETNO) sekä alue-ETNOjen työtä vahvistetaan hyvien väestösuhteiden edistämisen osalta.

Tiedonannon valmistelussa kuultiin suuri määrä asiantuntijoita, ml. ETNO:n sihteeristö. Kuulemisen yhteydessä sihteeristö antoi lausuntonsa, joka sisältää pääpointteina mm. *Kaikille turvallinen yhteiskunta saavutetaan jatkamalla väestösuhteiden politiikan kehittämistä valtakunnan tasolla. Olemassa olevien vuoropuhelurakenteiden vahvistamiseen, sekä uusien osallistumiskeinojen luomiseen tulisi panostaa. Poliitiikan ja lainsäädännön valmistelua ei tule tehdä kiireessä keskeisiä sidosryhmiä ja kansalaisia laajasti kuulematta.*

Tiedonanto käsiteltiin eduskunnassa 6.9.2023 ja hyväksyttiin 8.8.2023. Hallitus on ryhtynyt valmistelemaan tiedonannon toimeenpanosuunnitelmaa. Valmistumisen jälkeen tämä koordinoidaan valtioneuvoston kansliassa, yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

Hallituksen toimet tiedonantoon liittyen ovat jaettavissa viiteen koriin:

- **Yhteiskunnallinen ilmapiiri ja keskustelu, tietoisuuden kasvattaminen, hyvät väestösuhteet**
  - o Vuosittain yhteiskunnallinen keskustelu yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi pääministerin johdolla
  - o Etnisten suhteiden neuvottelukunnan työtä vahvistetaan
- **Kasvatus- ja koulutusjärjestelmä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka**
  - o Hallitusohjelman mukaisesti nostetaan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta varhaiskasvatukseen
- **Työelämän yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys**
  - o Edistetään maahanmuuttajanaisten siirtymistä työmarkkinoille
  - o Parannetaan organisaatioiden mahdollisuuksia tukea syrjintää ja rasismia kohtaavien työntekijöiden työhyvinvointia
- **Lainsäädäntö- ja selvityshankkeet**
  - o Ehkäistään vihatekoja juutalaisia, muslimeja, kristittyjä ja eri uskontoryhmiä kohtaan
  - o Kriminalisoidaan holokaustin kielto
  - o Työntekijöiden hyväksikäytön rangaistuksia kiristetään ja tehostetaan valvontaa
- **Valtioneuvoston ja hallinnon omat toimet**

Käyntiosoite
Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite
Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin
029 515 0191
0295 150 130

Vaihde
029 515 001

www.oikeusministerio.fi
Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno
Facebook: facebook.com/
...:etnoetno

- Hallitus käsittelee vuosittain kansainvälisten ihmisoikeusvalvontaelinten Suomelle antamat ratkaisut, päätelmät ja suositukset ja päättää toimenpiteistä
- Monimuotoisuus huomioidaan valtioneuvoston rekrytoinnissa

Keskustelussa ja kommenteissa mietitytti erityisesti eri uskontoryhmien suhde lainsäädäntö- ja selvityshankkeisiin. USKOT foorumi ry:n edustaja Katri Kuusikallio tiedusteli muun muassa, onko muslimien tilanteeseen lainsäädäntö- ja selvityshankkeissa tulossa jonkinlaista konkretiaa. Kansliapäällikkö ja ETNO:n puheenjohtaja Pekka Timonen totesi, että keskustelua koordinaatiosta on aloitettu, mutta ei vielä muuta. Keskusteltiin myös siitä, että uskontolukutaitoa on vahvistettava sekä islamofobia tunnistettava ja pyrittävä kitkemään pois. Todettiin, että on huomioitava, mitä uskonto missäkin kontekstissa tarkoittaa. Huomautettiin, että monet asiat koskevat myös vapaa-ajattelijoita. Toivottiin laajempaa yhteistyötä laajemman kontekstin kanssa, että voitaisiin kutsua esimerkiksi juuri muslimeja keskustelemaan heille merkityksellisistä teemoista. Toivottiin myös lisää materiaalia esimerkiksi kehittämisehdotuksista.

5. ETNO:n dialogifoorumina: Nuorten dialogisarja 2023

ETNO:n alueelliset neuvottelukunnat, sihteeristön koordinoimien avulla, järjestävät syyskuussa 2023 Erätauko-keskustelutarjan nuorten kohtaamasta rasismista ja siihen puuttumisesta. Keskusteluja järjestetään kuudellatoista paikkakunnalla ympäri Suomen ja osallistujat ovat paikkakuntalaisia nuoria, viranomaisia ja ETNO:n neuvottelukuntien jäseniä. Ensisijaisena tavoitteena on, että osallistujat oppivat toisiltaan ja ymmärtävät paremmin nuorten kohtaamaa rasismia ja sen vaikutuksia nuorten mahdollisuuksiin ja uskoon tulevaisuudesta. Lisätavoite on kehittää dialogimalleja, joita voi jatkossa hyödyntää ETNO:n toiminnassa.

Keskustelut järjestetään seuraavilla paikkakunnilla: Helsinki, Joensuu, Kemi-Tornio, Rovaniemi, Oulu, Tampere, Jyväskylä, Lappeenranta-Kouvola-Kotka, Turku, Hämeenlinna-Lahti, Mikkeli, Pori, Kajaani, Kuopio, Vaasa ja Seinäjoki. Keskusteluista laaditaan muistiot, joista kirjataan yhteenvetoraportti. Raportti julkaistaan loppuvuodesta 2023 ja käsitellään ETNO:n 12. kokouksessa joulukuussa.

Esittelijöinä Peter Kariuki ja Nina Suorsa, Oikeusministeriö

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihde

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/
...

Nuorten dialogisarjan tuloksia julkaistaan yhteenvetoraportin muodossa 20.12.2023. Kariuki ja Suorsa esittelivät jo tähän mennessä esiin nousseita keskeisimpiä havaintoja. Monilla nuorilla on suuri tarve kuulua yhteiskuntaan, johonkin yhteisöön ja kaveripiiriin. Moni kokee itsensä kuitenkin ulkopuoliseksi. Moni nuorista toivoo myös, ettei kukaan joutuisi kokemaan räikeää rasismia. Nuorten keskuudessa vallitsee empatia sekä yleinen toivo tilanteen paranemisesta. Nuoret ovat todenneet, että joku päivä rakennamme paremman Suomen meidän lapsillemme sekä lapsilapsille.

Niin sanottu sydänten kovettuminen on huolestuttavaa, sillä monet käskevät vain olla välittämättä rasismista ja menemään eteenpäin. Nuoret toivovat kovasti sitä, että aikuiset puuttuvat esimerkiksi kouluissa tapahtuvaan rasismiin. Aikuisen roolin korostaminen on erittäin tärkeää silloin kun rasismia tapahtuu. On muistettava, että nuoren ei pitäisi joutua erikseen pyytämään aikuista puuttumaan asiaan. Lopuksi Suorsa totesi, että meillä on kova vastuu siitä, että asioille saadaan ratkaisuja. Hän myös toivoi, ettei dialogisarjan yhteenvetoraportti jäisi vain raportiksi toisten joukkoon.

Keskusteluissa ja kommentoissa haluttiin muun muassa tietää minkä taustaisia osallistujat ovat ja kuinka paljon heitä on mukana keskusteluissa. Dialogeissa on ollut mukana sekä nuoria, että aikuisia. Nuoret ovat olleet eri taustaisia; mukana on ollut esimerkiksi sekä suomalaistaustaisia nuoria että maahanmuuttotaustaisia nuoria. Todettiin, että nuoret tunnistavat rasismia ja muita siihen kytkeytyviä tapahtumia myös omissa kaveripiireissään. Tuotiin esille, että nuorien toiveita tulee kuulla, sillä ratkaisut tulevat usein nuorilta itseltään.

Lapin Etnon edustaja Nafisa Yeasmin nosti esille, että nuoret haluavat heidän kuuntelemisensa lisäksi myös konkreettisia tekoja. Yeasmin esitti toiveensa siitä, että ETNO:n kautta toteutettaisiin jatkossakin erilaisia keskustelufoorumia eri kansalaisryhmien sekä eri ikäryhmien kanssa. ETNO:n pääsihteeri Peter Kariuki totesi, että kyseinen Nuorten dialogisarja tulee näyttämään kehittämistavoitteet ja että monille muillekin kohderyhmille on annettava mahdollisuus dialogiin.

6. Alueelliset ETNO:n neuvottelukunnat: Ajankohtaiset kuulumiset

Alueellisten neuvottelukuntien tehtävänä on alueella hoitaa neuvottelukunnalle 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä. Kukin alue-ETNO on laatinut toimintasuunnitelmansa,

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihde

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/etnoetno

johon on laadittu tavoitteita ja toimintoja tälle vuodelle. Osiossa kuultiin tämän vuoden saavutetuista ja tulevista toiminnoista.

Lapin ETNO, Esittelijänä Nafisa Yeasmin

Nuorten dialogi –tilaisuudet järjestettiin Kemissä 13.9. ja Rovaniemellä 14.9. Molemmat tilaisuudet olivat todella onnistuneita. Tulevina toimina ollaan toteuttamassa Lapin HVS-toimintasuunnitelmaa erityisesti valitun kolmen keskeisen tavoitteen osalta. Lapin ETNO:n järjestöjä on myös pyydetty suunnittelemaan toimenpiteitä, joita toteutetaan tavoitteiden toteuttamiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Itä-Suomen ETNO, Esittelijänä Elena Chiksoeva

Nuorten dialogi –tilaisuudet on järjestetty Joensuussa 1.9. sekä Mikkelissä 18.9. HVS pilottihankkeen alueellisesta toimintasuunnitelmasta on valittu yhdessä edistämiseen erityisesti kolme teemaa:

- Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita
- Edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä
- Vuorovaikutusta ja osallisuutta lisäävän väestösuhdepolitiikan kehittäminen paikallistasolla

Nuorten dialogi –tilaisuus järjestetään Kuopiossa 26.9. Tullaan aikatauluttamaan toimenpiteet hyvien väestösuhteiden jatkohankkeen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan hyvinvointialueiden kuuleminen v. 2024.

Pohjanmaan ETNO, Esittelijänä Ari Pitkänen

Hyvien väestösuhteiden workshop, jossa valittiin kolme kehittämiskohdetta:

- Edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä
- Vuorovaikutusta ja osallisuutta lisäävän väestösuhdepolitiikan kehittäminen paikallistasolla
- Kehitetään rasismiin ja syrjintään liittyvää tutkimusta ja tiedonkeruuta

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihe

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/
...istat...

7. Nimeämispyyntö: Ohjausryhmän jäsen ja varajäsen Hyvät väestösuhteet pakolaisia vastaanottavissa kunnissa ja alueilla: osallisuutta rakenteisiin vuorovaikutuksen kautta! –hankkeelle. Toimikausi 27.9.2023–30.6.2025.

Hanke jatkaa hyvien väestösuhteiden edistämistä Uudenmaan ELY-keskuksessa osana Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelmaa vuosina 2021–2023 toteutetun pilottihankkeen pohjalta.

Sihteeristön esitys on, että ohjausryhmään nimitetään Nina Suorsa alue-ETNO toiminnan koordinoijana ja Peter Kariuki varajäsenenä.

Todettiin ja otettiin tiedoksi.

AJANKOHTAISET:

8. Muutokset ETNO:n kokoonpanossa.

Sihteeristö on saanut jäsentahoilta tietoa seuraavista jäsenmuutoksista:

Ruotsalainen eduskuntaryhmä on nimittänyt Emina Arnautovicin tilalle varsinaiseksi jäseneksi: Koordinaattori Byoma Tamrakar.

Keskustan eduskuntaryhmä on nimittänyt varsinaiseksi jäseneksi kansanedustaja Vesa Kallion ja hänen varajäsenenä jatkaa omavalmentaja Vahideh Fana.

Ulkoministeriö on nimittänyt Ulkoasiainsihteerin Aurora Saareksen tilalle varsinaiseksi jäseneksi: Vastuuvirkamies Anna Kokko.

Todettiin edellä mainitut muutokset ETNO:n kokoonpanossa.

Muut asiat:

9. Seuraavan kokouksen ajankohta ja aiheet

Valtakunnallisen ETNO:n toimikauden 12. kokouksen ajankohta on 20.12.2023 kello 12 alkaen. Varsinaisen kokouksen jälkeen järjestetään Nuorten dialogin raportin julkaisutilaisuus.

Käyntiosoite

Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite

Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin

029 515 0191
0295 150 130

Vaihde

029 515 001

www.oikeusministerio.fi

Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno

Facebook: facebook.com/
...istat...

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Pekka Timonen päätti kokouksen klo 12.05.

Pekka Timonen
Puheenjohtaja
Kansliapäällikkö OM

Peter Kariuki
Pääsihteeri
Erityisasiantuntija OM

LIITTEET: Liite 1: ETNO valtakunnallinen kokous 10, 20.6.23 pöytäkirja (luonnos)
Liite 2: Kansilehti, ETNO:n pääteemat ja hallitusohjelman tavoitteet.
Liite 3: ETNO sihteeristön lausunto.
Liite 4: Liite_4_VN_tiedonanto_yhdenvertaisuuden_edistämisestä_31082023

JAKELU: Etnisten suhteiden neuvottelukunta

TIEDOKSI: Alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat
Osastopäällikkö Suurpää

Käyntiosoite
Oikeusministeriö
Eteläesplanadi 10

Postiosoite
Oikeusministeriö/ETNO
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Puhelin
029 515 0191
0295 150 130

Vaihde
029 515 001

www.oikeusministerio.fi
Sähköposti:
etno.om@etno.fi

Twitter: @etnoetno
Facebook: facebook.com/
...
...
...